

Handläggare: Annika Ekengren
Telefon: 08-508 01 230

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Anhöriganställningar inom hemtjänsten

Svar på skrivelse från Mia Päärni m.fl. (S)

Förvaltningens förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på skrivelsen

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Gunilla Davidsson
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Mia Päärni m.fl (S) har i en skrivelse ställt frågor om anhöriganställningar inom hemtjänsten.

I förvaltningens svar redovisas antalet s.k. anhöriganställda, regler för arbetet, utbildning och kompetenskrav för anhöriganställda samt för- och nackdel.

Skrivelse

Stadsdelsnämnden har uppdragit åt förvaltningen att bereda en skrivelse från Mia Päärni m.fl. (S) till nämnden den 25 oktober 2012 om anhöriganställningar inom hemtjänsten.

Skrivelsen har följande lydelse:

”Av verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen framgår att det finns stora förbättringsområden när det gäller anhöriganställningar inom hemtjänsten. Med anledning av detta har vi följande frågor.

- Hur många anställda anhörigvårdare finns i stadsdelen
- Finns tydliga regler för hur arbetet ska utföras? Hur följs dessa upp?
- Vilka utbildningar erbjuds utförarna?
- Finns några kompetenskrav på en person som anställs som anhörigvårdare?
- Finns fördelar respektive nackdelar med att välja en anhörig i stället för annan utförare av beviljad hjälp?”

Förvaltningens svar och synpunkter

Personer som vårdar en anhörig/närstående benämns anhörigvårdare. I Stockholms stad finns möjlighet till ekonomisk ersättning, i form av hemvårdsbidrag, till de personer vilkas närstående utför väsentligt merarbete som annars skulle utföras inom ramen för hemtjänst. Begreppet anhörigvårdare är inte synonymt med begreppet anhöriganställd.

Det förekommer att anhöriga till personer med biståndsbeslut om hemtjänst blir anställda för att vårda den anhörige. En sådan anställning brukar kallas anhöriganställning. Formellt sett blir dock personen anställd som vårdbiträde av en utförare i kommunal eller privat regi.

Antal anhöriganställda

Den kommunala utförarenheten har för närvarande 31 s.k. anhöriganställda. Förvaltningen har inte uppgifter om antalet personer med motsvarande anställning hos privata hemtjänstutförare. Någon sådan redovisningsskyldighet föreligger inte.

Regler för arbetets utförande

Arbetet ska utföras med beställningen och genomförandeplanen som grund. Insatserna följs upp av biståndshandläggaren enligt fastställda rutiner, genom kontakter med utförare och brukare samt nyprövningar av beslut.

Utbildning

S.k. anhöriganställda ska erbjudas samma kompetensutveckling som övriga anställda vårdbiträden och ska delta i arbetsplatsträffar, erbjudas utbildningar och få instruktion om hur olika hjälpmedel ska användas. Chefen för förvaltningens utförarenhet och privata utförare ansvarar för att den anställda får det stöd, handledning och kompetensutveckling som denne behöver.

Kompetenskrav

I de fall en utförarenhet anställer anhörig eller närstående ska särskilt beaktas att den anhörige:

- Har erforderlig kompetens och erfarenhet för arbetet
- Behärskar det svenska språket i tal och skrift
- Kan dokumentera arbetet i enlighet med socialtjänstlagen och stadens riktlinjer för dokumentation

Fördel och nackdel med att ha en anhörig anställd som vårdare

En fördel för den enskilde är den trygghet det innebär att få sin hjälp utförd av en välbekant person och inte behöva släppa in främmande personer i hemmet vilket kan upplevas som ett orosmoment. En nackdel kan vara att den bindning som finns mellan brukaren och det anhöriga vårdbiträdet kan försvåra uppföljningen av hur arbetet utförs i det enskilda hemmet och att kvalitetsbedöma insatserna.
